

رای شماره ۲۲۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۱ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری (موضوع شکایت و خواسته:

ابطال ابلاغیه شماره ۳۰۸۴۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۰۳ سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور)

شماره پرونده: هـ ع / ۰۰۰۲۵۱۴ شماره دادنامه: ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۶۰۰۰۲۲۹ تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۰۱

* شاکی: آقای علی طالبی

* طرف شکایت: سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال ابلاغیه شماره ۳۰۸۴۸ مورخ ۱۳۹۹/۸/۳ سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

* شاکی دادخواستی به طرفیت سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور به خواسته ابطال ابلاغیه شماره ۳۰۸۴۸ مورخ ۱۳۹۹/۸/۳ سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور تقدیم کرده که به هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی ارجاع شده است. متن مقرر مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

به منظور دستیابی به مدیریت یکپارچه اخذ عوارض خودرویی در شهرداری های سراسر کشور و در راستای تحقق و توسعه دولت الکترونیک در جهت فراهم ساختن زیرساختهای مناسب برای اجرای موضوع بند ث ماده ۴۶ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه با عنایت به تجارب، سوابق و توانمندی های سخت افزاری، نرم افزاری و نیز نیروی انسانی متخصص در آن اتحادیه به موجب این ابلاغ مسئولیت و وظیفه راه اندازی و پشتیبانی «سامانه ملی یکپارچه عوارض (سمیع) خودرویی شهرداری های سراسر کشور» در چارچوب قوانین مقررات بخشنامه ها و دستورالعمل های ابلاغی و با رعایت و اجرای صحیح ملاحظات مشروحه ذیل به جنابعالی به عنوان «مدیر اجرایی سامانه ملی وصول عوارض خودرویی» واگذار می گردد.

ایجاد راه اندازی و پشتیبانی فنی و اجرایی سامانه ملی یکپارچه عوارض (سمیع) خودرویی

ایجاد معماری یکپارچه در حوزه فناوری اطلاعات در قالب گذرگاه سرویس های سازمانی (ESB) بر اساس شاخص های تعریف شده در آیین نامه ها دستورالعمل ها و ضوابط ابلاغی از سوی مرکز توسعه دولت الکترونیک فناوری اطلاعات و آمار وزارت کشور

استقرار پشتیبانی و بروزرسانی مستمر سخت افزارها و نرم افزارهای مورد نیاز سامانه در مرکز داده وزارت کشور و امکان دسترسی به کلیه اسناد فنی و راهنماها و کدبرنامه ها

اجرای سیاست ها و پروتکل های فنی امنیتی و حفاظتی ابلاغی از مرکز حراست وزارت کشور و حفظ امنیت سامانه و رفع تهدیدها و مشکلات احتمالی فنی از سوی مرکز حراست وزارت کشور

امکان دسترسی های طبقه بندی شده به اطلاعات و داده های سامانه برای وزارت کشور، سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور و استانداری های و شهرداری ها و سایر نهادهای مرتبط

تامین زیرساخت لازم برای پاسخگویی غیرحضوری و رسیدگی به سوالات و شکایات واصله از طریق راه اندازی درگاه متمرکز (حداقل ۸ ساعت در روز و ۷ روز هفته)

بدیهی است تحقق تکالیف و وظایف محوله و همکاری شایسته آن اتحادیه در اجرای طرح های مزبور توسط آن اتحادیه با نظارت و اخذ تاییدیه کارگروه راهبری متشکل از رئیس مرکز توسعه دولت الکترونیک، فناوری اطلاعات و آمار وزارت کشور، معاون حفاظت فناوری اطلاعات مرکز حراست وزارت کشور، مدیرکل حقوقی حمل و نقل وزارت کشور و مدیر کل دفتر برنامه ریزی و بودجه سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور و مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور با توجه به تغییرات فوق خواهد بود.

***دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت:**

به موجب بند (ث) ماده ۴۶ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دستگاه های اجرایی از جمله شهرداریها مکلف شده اند بستری را فراهم آورند که محاسبه و پرداخت کلیه حقوق و عوارض دولتی از جمله مالیات و عوارض شهرداری به صورت الکترونیکی و برخط (آنلاین) انجام گیرد. در راستای اجرای این وظیفه سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور طی ابلاغیه مورد شکایت، راه اندازی و پشتیبانی «سامانه یکپارچه عوارض (سمیع) خودرویی شهرداری های سراسر کشور» را به اتحادیه سازمان های حمل و نقل همگانی کشور محول نموده است. سازمان شهرداری ها به دلایل زیر صلاحیت واگذاری این وظیفه به اتحادیه مذکور را به صورت فوق نداشته است.

ماهیت اتحادیه حمل و نقل همگانی کشور دولتی نیست. زیرا اولاً مطابق ماده ۲ اساسنامه اتحادیه سازمان های حمل و نقل همگانی کشور مصوب ۱۳۸۶، اتحادیه سازمان های حمل و نقل همگانی کشور در قالب اتحادیه و با شخصیت حقوقی مستقل تشکیل شده است؛ ثانیاً وفق ماده ۸ اساسنامه اتحادیه سازمانهای حمل و نقل همگانی کشور مصوب ۱۳۸۶، سرمایه اتحادیه از محل حق عضویت پرداختی اعضای تامین می گردد و در نتیجه بودجه ای از دولت دریافت نمیکند و از جهت تامین سرمایه نیز این اتحادیه مستقل از دولت است؛ ثالثاً طبق ماده ۲ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶، «مؤسسه دولتی واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می شود ...». این در حالی است که اتحادیه سازمان های حمل و نقل همگانی نه به موجب قانون، بلکه بر اساس بند ۶ ماده ۱۱ اساسنامه سازمان شهرداری های کشور تشکیل شده است. بنابراین اتحادیه سازمان های حمل و نقل همگانی کشور در هیچ یک از قالب های موسسه یا شرکت دولتی نمیگنجد. به این جهت وفق بند (ب) ماده یک قانون برگزاری مناقصات، سازمان شهرداری ها برای اجرای تکلیف مقرر در بند (ث) ماده ۴۶ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به اتحادیه مذکور (یا هر شخص دیگر) مکلف به رعایت الزامات مقرر در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳ بوده است. نتیجه اینکه سازمان شهرداری ها موظف بوده است رأساً نسبت به اجرای وظیفه مقرر در بند (ث) ماده ۴۶ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران اقدام و یا اجرای آن را از طریق برگزاری مناقصه، به شخص دیگر واگذار نماید؛ لکن این اقدام صورت نگرفته و هیچ یک از تشریفات مقرر در مواد ۲۷ و ۲۸ قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳ در ارتباط با ترک تشریفات مناقصه انجام نشده است. بلکه انجام این موضوع صرفاً از طریق ابلاغیه به اتحادیه سازمان حمل و نقل عمومی، بر عهده اتحادیه مزبور قرار گرفته است.

مستقیماً اقدام به ابلاغ به اتحادیه سازمان های حمل و نقل عمومی نموده است. لذا سازمان شهرداری ها در اجرای بند (ب) ماده ۴۶ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، خارج از صلاحیت خود و برخلاف قانون عمل نموده است.

*در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر کل دفتر حقوقی و امور قراردادها به موجب لایحه شماره ۴۱۵۲۰ مورخ ۱۴۰۰/۹/۲۲ به طور خلاصه توضیح داده اند که:

به استناد تبصره یک ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده ابلاغیه ۴۰۲۶۴ مورخ ۱۴۰۰/۴/۱۴ ریاست جمهوری، وزارت کشور مکلف است با ایجاد سامانه الکترونیکی متمرکز عوارض سالانه وسائط نقلیه، امکان پرداخت و صدور الکترونیکی مفاسد حساب عوارض موضوع بندهای الف و ب این ماده را برای مالکان و استعلام بر خط میزان عوارض پرداخت نشده مربوط به وسائط نقلیه را برای نیروی انتظامی و دفاتر اسناد رسمی فراهم نماید و سازمان شهرداریها با عنایت به وظایف و اختیارات مقرر در اساسنامه در جهت انجام وظایف خود اقدام به راه اندازی سامانه از طریق اتحادیه فوق الذکر نموده است.

مطابق نص صریح تبصره ۲ الحاقی به ماده ۶۲ قانون شهرداریها، سازمان شهرداریهای کشور می تواند به منظور رفع احتیاجات فنی و اداری شهرداریها با انعقاد قراردادهای خاصی از توان تخصصی شرکت ها، خدمات افراد متخصص و یا دستگاههای مهندس مشاور اعم از داخلی یا خارجی استفاده نماید و این سازمان صرفاً از توان علمی و تخصصی اتحادیه مذکور استفاده نموده است و کلیه اطلاعات سامانه و سیستم پشتیبانی در اختیار وزارت کشور می باشد.

ثالثاً: مطابق نامه ۴۱۴۳۱ مورخ ۱۴۰۰/۹/۲۲ مدیر کل دفتر برنامه ریزی و بودجه سازمان هیچ وجهی بابت راه اندازی سیستم به اتحادیه حمل و نقل همگانی کشور پرداخت نشده و اساساً تعهد مالی فیما بین سازمان و اتحادیه وجود ندارد که مشمول مقررات قانون مناقصات شود.

*نظریه تهیه کننده گزارش :

عمده ایراد شاکی در تقاضای ابطال ابلاغیه شماره ۳۰۸۴۸ مورخه ۱۳۹۹/۸/۳ سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، دایر مدار این موضوع است که چرا برخلاف بند (ث) ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور، در قالب مصوبه مورد شکایت، سامانه یکپارچه عوارض خودرویی سراسر کشور، (سمیع) به اتحادیه سازمان حمل و نقل همگانی کشور، واگذار و محول شده است و این در حالی است که بر اساس مفاد قانون مورد اشاره (بند ث ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه) دستگاههای اجرایی موضوع قانون مکلف شده اند بستر محاسبه و پرداخت کلیه عوارض و حقوق دولتی را به صورت الکترونیکی و بر خط فراهم آورند به نحوی که نیاز به حضور اشخاص نباشد و از سویی، حسب دفاع معموله اصولاً برون سپاری و واگذاری در قالب مناقصه یا هر نوع قرارداد دولتی صورت نپذیرفته است بلکه اتحادیه سازمان های حمل و نقل همگانی کشور به عنوان بخشی از سازمان شهرداری ها و دهیاری ها و جزیی از بدنه آن، مسئول راه اندازی این سامانه و مدیریت آن شده است و طبق مفاد تبصره یک ماده ۲۹ قانون اصلاحی مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ و تبصره ۳ ماده ۵ آیین نامه اجرایی آن، اقدامات در راستای قانون انجام شده است علی الخصوص که از لحاظ امنیتی (ایمن بودن اطلاعات خودروها) نیز برون

سپاری این سنخ سامانه ها مطلوب نبوده که طرف شکایت نیز این فرآیند را رعایت نموده است بنابراین مصوبه در راستای اجرای مفاد قانون بوده است.

تهیه کننده گزارش:

محسن مرادیان

پرونده کلاسه هـ ع/۲۵۱۴۰۰ با عنایت به دعوت از طرفین و حضور آنها و ارایه توضیحات در جلسه مورخه ۱۴۰۱/۳/۲۲ هیأت تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری، مورد بحث واقع و با عنایت به جمع بندی اعضای حاضر، با استعانت از درگاه خداوند به شرح ذیل اقدام به انشاء رای می نماید:

رای هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

عمده ایراد شاکی در تقاضای ابطال ابلاغیه شماره ۳۰۸۴۸ مورخه ۱۳۹۹/۸/۳ سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، دایر مدار این موضوع است که چرا بر خلاف بند (ث) ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور، در قالب مصوبه مورد شکایت، سامانه یکپارچه عوارض خودرویی سراسر کشور، (سمیع) به اتحادیه سازمان حمل و نقل همگانی کشور، واگذار و محول شده است و این در حالی است که بر اساس مفاد قانون مورد اشاره (بند ث ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه) دستگاههای اجرایی موضوع قانون مکلف شده اند بستر محاسبه و پرداخت کلیه عوارض و حقوق دولتی را به صورت الکترونیکی و بر خط فراهم آورند به نحوی که نیاز به حضور اشخاص نباشد و از سویی، حسب دفاع معموله اصولاً برون سپاری و واگذاری در قالب مناقصه یا هر نوع قرارداد دولتی صورت نپذیرفته است بلکه اتحادیه سازمان های حمل و نقل همگانی کشور به عنوان بخشی از سازمان شهرداری ها و دهیاری ها و جزیی از بدنه آن، مسئول راه اندازی این سامانه و مدیریت آن شده است و طبق مفاد تبصره یک ماده ۲۹ قانون اصلاحی مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ و تبصره ۳ ماده ۵ آیین نامه اجرایی آن، اقدامات در راستای قانون انجام شده است علی الخصوص که از لحاظ امنیتی (ایمن بودن اطلاعات خودروها) نیز برون سپاری این سنخ سامانه ها مطلوب نبوده که طرف شکایت نیز این فرآیند را رعایت نموده است بنابراین مصوبه در راستای اجرای مفاد قانون بوده به استناد بند ب ماده ۸۴ از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ رای به رد شکایت صادر می نماید. رای صادره ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از طرف ریاست محترم دیوان یا ده نفر از قضات معزز دیوان عدالت اداری می باشد.

محمد علی برومندزاده

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی بانکی

دیوان عدالت اداری